Nr 154

av herr Green och fru Håvik
om bibehållande av diagnosregistreringen i försäkringskassornas försäkringsregister.

Inom försäkringskassorna håller ADB för närvarande på att introduceras och skall vara helt infört under senare hälften av 1970-talet. Det är statskontoret och riksförsäkringsverket som har Kungl. Maj:ts uppdrag att genomföra detta, och verkställande organ är den s. k. RAFA-utredningen. Genom ADB-teknikens hjälp avser man att rationalisera administrationen inom den allmänna försäkringen. Servicenivån inom försäkringskassorna skall emellertid generellt vara oförändrad. Genom omläggningen vid försäkringskassornas lokalkontor till ADB-terminaler, anslutna till ett magnetbandsorienterat riksomfattande försäkringsregister, kommer emellertid såväl positiva som negativa effekter att uppstå beträffande servicen.

En negativ effekt är att det systematiska samlandet av sjukskrivningstider och -orsaker för varje medborgare måste upphöra. Dessa uppgifter har sedan den obligatoriska sjukförsäkringen genomfördes 1955 successivt påförts försäkringskort, s. k. F-kort, som finns upplagt för varje medborgare och följer denne vid flyttning. Denna snart 20-åriga registrering är från internationell synpunkt helt unik.

Dessa kontinuerligt förda sjukdomsuppgifter har varit av värde vid den uppspårande verksamhet som försäkringskassorna lagenligt skall bedriva för att upptäcka potentiella rehabiliteringsfall – s. k. 90-dagarsgranskning. Så har t. ex. upprepade recidiv i ryggsjukdom kunnat observeras och initierat till rehabiliteringsutredning. Yrkessjukdomar har även kunnat upptäckas på detta sätt liksom påföljder av trafikskador. Om psykiska störningar varit grundorsak till en sjukdom, har detta ofta kunnat framgå. Sådana konstateranden har varit av stort värde, enär de möjliggjort ett snabbt åtgärdande.

I den socialmedicinska verksamhet som bedrivits omkring de långa sjukfallen genom sociala samarbetsgrupper och en systematiserad kontakt med de behandlande läkarna har F-korten varit av väsentligt värde. Sjukhistorien tillsammans med personuppgifter om arbetsgivare, inkomster, flyttningar och dylikt har gett en bild av människan och lett till säkrare bedömningar rörande t. ex. rehabiliterande åtgärder eller förtidspension. Särskilt läkarna har upptäckt värdet hos F-korten och önskat ta del av dessa vid bedömningar av olika slag.

Att sammanställningen av diagnoserna för långtidsfallen varit av värde är klart, men även sjukdomsuppgifterna för korttidsfallen har, insatta i sitt sammanhang, ansetts intressanta.

Försäkringskassorna synes vara det enda samhällsorgan som har

kontinuerligt förda uppgifter om varje medborgares sjuklighet under senare tid. Kassornas F-register har därför också blivit flitigt utnyttjade av forskare, särskilt inom medicinen, där socialmedicinare men även kliniker behövt dessa uppgifter. Med riksförsäkringsverkets tillstånd har registren från fall till fall öppnats för dessa forskare. Denna tillståndsgivning har emellertid under senare tid med den ökande frekvensen av förfrågningar lagts ut på försäkringskassorna.

Genom slopandet av F-korten i samband med ADB-systemets införande mister praktiker och forskare inom medicinen en god översikt över sjukdomspanoramat och möjligheterna att – utan mycket stort arbete – följa upp personer som varit sjukskrivna.

Möjlighet till ADB-mässig registrering av diagnoser finns emellertid, om dessa kodifieras, vilket framgått av försök gjorda av RAFA-utredningen. Utredningen konstaterar emellertid kortfattat att gjorda undersökningar visat att behovet av registrering av diagnoser på direktminnen måste anses alltför litet för att uppväga kostnaderna härför.

Det synes väsentligt att tillvarata och fortsätta 20 års registrering av svenska folkets sjukskrivningar. De praktiskt arbetande läkarna, den medicinska forskningen, sjukvårdshuvudmännen, socialvården, tjänstegrupplivsanstalterna är förutom försäkringskassorna några av intressenterna i detta sammanhang.

Med stöd av ovanstående hemställs

att riksdagen hos Kungl. Maj:t begär att åtgärder vidtas i syfte att diagnosregistreringen i de nuvarande manuellt förda försäkringsregistren hos försäkringskassorna vid övergång till ADB-registrering av allmänt samhällsintresse bibehålls.

Stockholm den 17 januari 1974

ÅKE GREEN (s) DORIS HÅVIK (s)